

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Реални пад бруто домаћег производа (БДП) у трећем тромјесечју 2020. године, у односу на треће тромјесечје 2019. године, износио је 3,4%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у трећем тромјесечју 2020. године бруто додата вриједност реално је мања у подручјима: (R,S) Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности за 18,3%, (B,C,D,E) Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине за 6,7%, а од тога у подручју (C) Прерађивачка индустрија за 10,5%, док је реално већа у подручјима (A) Пољопривреда, шумарство и риболов за 5,3%, (K) Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања за 3,2% и (F) Грађевинарство за 2,9%.

Серије података према ESA 2010 у текућим цијенама, у цијенама претходне године, у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности) и десезонирани БДП од првог тромјесечја 2006. године, могу се преузети на линку:

<http://www3.rzs.rs.ba:8080/rzs/faces/indicators.xhtml>

In the third quarter of 2020, compared to the third quarter of 2019, a decrease by 3.4% was recorded in real Gross domestic product.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the third quarter of 2020, Gross value added decreased in real terms in the following sections: (R,S) Arts, entertainment and recreation; Other service activities by 18.3%, (B,C,D,E) Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities by 6.7%, of which in (C) Manufacturing by 10.5%, while an increase in real terms was recorded in the sections (A) Agriculture, forestry and fishing by 5.3%, (K) Financial and insurance activities by 3.2% and (F) Construction by 2.9%.

Series of data according to ESA 2010 at current prices, at previous year prices, at prices of 2015 (chain-linked values) and seasonally adjusted GDP beginning with the first quarter of 2006, are available at:

<http://www3.rzs.rs.ba:8080/rzs/faces/indicators.xhtml>

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2018				2019				2020 ¹⁾			%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	3,8	3,9	4,0	3,8	1,8	2,3	3,0	2,6	1,4	-6,8	-3,4	Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	1,3	0,7	0,7	0,7	0,4	0,7	0,4	0,6	0,4	-7,7	3,3	Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter

Тромјесечни бруто домаћи производ је обрачунат по производном приступу а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а се заснива на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачуног у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизирањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесече у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године су подложни промјенама до објављивања података за четврто тромјесече. Послије објављивања података за четврто тромјесече, тромјесечни подаци су подложни промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ/thous. КМ

		2019		2020 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	263 672	249 804	220 677	248 182	280 341	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	572 489	595 477	501 221	494 285	532 299	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	353 017	369 711	265 811	279 615	315 180		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	187 161	218 295	92 466	154 398	196 875	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	522 609	481 169	426 221	395 447	481 963	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	128 537	123 191	124 411	127 080	130 920	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	97 408	95 898	94 969	100 429	101 655	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	113 076	115 408	114 780	112 211	110 997	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	98 713	101 591	89 060	86 793	93 690	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	468 249	466 760	464 515	493 103	504 004	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	71 636	76 089	64 445	50 334	59 222	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	50 454	54 534	57 649	65 876	52 477		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 473 096	2 469 148	2 135 117	2 196 386	2 439 490		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	490 000	497 665	496 558	391 333	456 555		<i>Taxes on products minus subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 963 095	2 966 814	2 631 675	2 587 718	2 896 045		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хиљ. КМ/thous. КМ

		2019		2020 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	256 255	240 681	222 838	244 286	275 737	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	535 004	556 231	493 885	491 005	531 304	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	321 960	339 480	262 688	277 761	312 948		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	175 059	201 627	101 003	160 916	183 865	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	516 878	473 370	422 580	402 038	502 382	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	129 678	123 700	119 681	127 936	131 818	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	99 088	96 322	90 912	96 121	101 647	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	109 910	110 320	113 004	112 525	112 747	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	94 940	95 961	88 576	87 838	94 842	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	461 241	456 923	452 102	458 599	471 348	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	66 676	69 090	64 446	49 873	58 263	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	53 016	57 218	54 668	64 850	52 662		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 391 714	2 367 006	2 114 358	2 166 287	2 411 292		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	488 753	489 972	488 678	427 914	449 310		<i>Taxes on products minus subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 880 467	2 856 979	2 603 036	2 594 201	2 860 601		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)²⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)²⁾

хил. KM/thous. KM

		2019		2020 ¹⁾				
		III	IV	I	II	III		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	247 250	232 223	210 396	230 647	260 342	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	454 835	472 882	394 583	392 282	424 478	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	254 514	268 363	191 310	202 288	227 913		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	163 601	188 430	92 511	147 388	168 407	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	500 608	458 469	403 625	384 005	479 848	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	129 035	123 087	119 287	127 516	131 385	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	89 115	86 626	82 244	86 957	91 956	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	108 003	108 405	107 376	106 920	107 132	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	88 991	89 948	79 538	78 875	85 165	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	470 253	465 851	454 714	461 249	474 072	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	70 184	72 725	63 426	49 083	57 341	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	48 628	52 483	51 918	61 588	50 013		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 270 112	2 246 660	1 948 207	1 996 055	2 221 806		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	481 970	483 172	472 455	413 708	434 394		<i>Taxes on products minus subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 752 542	2 730 097	2 418 914	2 410 703	2 658 260		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

	2019		2020 ¹⁾			
	III	IV	I	II	III	
A Пољопривреда, шумарство и риболов	0,7	0,6	0,9	2,8	5,3	A Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	-3,6	-3,9	-3,6	-9,8	-6,7	B, C, D, E Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
Од тога: С Прерађивачка индустрија	-1,7	-1,9	-6,6	-15,6	-10,5	Of which: C Manufacturing
F Грађевинарство	8,8	6,0	2,2	0,3	2,9	F Construction
G, H, I Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	5,2	4,9	5,7	-15,0	-4,1	G, H, I Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J Информације и комуникације	4,8	6,8	3,7	1,4	1,8	J Information and communication
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	7,8	6,0	2,0	1,5	3,2	K Financial and insurance activities
L Пословање некретнинама	2,7	2,4	1,3	-0,2	-0,8	L Real estate activities
M, N Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	13,6	11,5	-0,3	-5,3	-4,3	M, N Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	3,1	3,3	1,5	1,2	0,8	O, P, Q Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	9,9	9,0	0,6	-25,2	-18,3	R, S Arts, entertainment and recreation; Other service activities
FISIM (минус)	6,7	4,9	1,4	0,6	2,8	FISIM (minus)
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2,8	2,4	1,1	-5,7	-2,1	GROSS VALUE ADDED
Порези на производе минус субвенције на производе	3,8	3,2	2,8	-12,2	-9,9	Taxes on products minus subsidies on products
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3,0	2,6	1,4	-6,8	-3,4	GROSS DOMESTIC PRODUCT

¹⁾ Пројена / Estimate

²⁾ Подаци су неадитивни, односно, збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
Data are non-additive, that is, the sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

Саопштење припремила: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – в.д. директора Радосав Савановић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Acting Director Radosav Savanović, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged